

‘Vormenboek basis alle leesonderwijs’

‘Back to basi’ geldt voor het ‘Vormenboek’ voor het speciaal onderwijs. Maar de basis zou eigenlijk veel breder moeten zijn, vindt auteur Trijntje de Wit.

EMMELOORD

Trijntje de Wit uit Zwolle heeft dertig jaar geleden de methode ‘Lezen moet je doen’ voor het speciaal onderwijs ontwikkeld. De methode is inmiddels gereviseerd en het eerste deel ervan, het ‘Vormenboek’, rolde als laatste van de pers. Reden voor de Zonnebloemschool in Emmeloord om een feestje van de uitreiking van het eerste exemplaar van het Vormenboek te maken. Burgemeester Aucke van der Werff van Noordoostpolder kreeg het boekwerk woensdagmiddag uitgereikt.

Leesonderwijs ZMLK

De Wit ontwikkelde de methode in de jaren ‘80, nadat zij zelf moeder was geworden van een dochter met het

syndroom van Down. „Ik ontmoette Betsie, een meisje met het Downsyndroom. Zij was achttien en zat te lezen. Dat had haar moeder haar geleerd. Mijn man en ik zaten allebei in het onderwijs. Ik dacht toen: ‘Als iemand die niet in het onderwijs zit, haar kind kan leren lezen, dan moeten wij dat ook kunnen.’” Er was in de jaren op scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen (ZMLK), nauwelijks aandacht voor leesonderwijs, ging De Wit verder. „De gedachte was dat iemand die kon lezen niet op een ZMLK-school thuishoorde”. De Wit ontwikkelde een systeem met pictogrammen en ondertekst en bewees dat ook binnen het speciaal onderwijs met succes leesonderwijs kan worden gegeven.

Van vorm naar letter

Binnen de Zonnebloemschool in Emmeloord wordt de methode al jaren toegepast. Een filmpje laat zien hoe de leerkrachten werken met het Vormenboek. „Het Vormenboek is de basis van de basis van de basis van het leren lezen”, lichtte De Wit toe. Door middel van basale vormen zoals een poortje, een paaltje, een rondje of een kuiltje krijgt een letter vorm. Wie de vormen kan benoemen, leert vervolgens letters herkennen. In het filmpje wordt getoond hoe de kinderen met behulp van liedjes de vormen leren. De Wit ziet in de methode niet alleen kansen voor het speciaal onderwijs. „Eigenlijk zou in iedere eerste groep van de basisschool en in het voorschoolse

onderwijs gebruik moeten worden gemaakt van het Vormenboek. Maar ook in asielzoekerscentra kunnen mensen die alleen het Arabische schrift kennen, hiermee geholpen worden ons schrift te leren herkennen”.

Zonnebloemschool

Voor het updaten van de methode bood leerkracht Minke Schonewille van de Zonnebloemschool aan om de liedjes samen met haar man Bert op muziek te zetten en in te zingen. Het Vormenboek maakt gebruik van bestaande, maar ook onbekende wijsjes. „Ik merkte dat ik zelf bepaalde vormen oversloeg, omdat ik de liedjes niet kende”, zei Schonewille. De cd, het resultaat van de samenwerking, werd woens-

V.l.n.r.: auteur Trijntje de Wit, directeur Aart Reussing van de Zonnebloemschool en burgemeester Aucke van der Werff.

dagmiddag samen met de lesmethode gepresenteerd. Directeur Aart Reussing van de Zonnebloemschool nam de gelegenheid te baat om de status van zijn school voor het voetlicht te stellen. „Ik ben blij dat mijn personeel met deze methode werkt. We zijn niet voor niets een excellente school.” Van der Werff prees de wijze waarop de school „keer op keer de aandacht op zichzelf weet te richten.” Hij vervolg-

de: „Ik begrijp best dat u gebruik maakt van mijn positie, maar ik wil daar ook aan meewerken.” „Ik zie een groot voordeel van deze methode niet alleen voor het speciaal onderwijs, maar ook voor het regulier onderwijs en het NT2-onderwijs. Wat mij betreft gaan we samen maar het asielzoekerscentrum”, nodigde hij De Wit uit.

tekst en foto Margé Hof